

Cap a la civilització de la sobrietat

SOM, sou, és bo que siguem i que sigueu.

Primerament, sempre, la pròpia identitat, viscuda d'una manera adulta, coresponsable, oberta, sigui tant de casa nostra com de tot el món.pertànyer a la raça humana. I el sentiment casolà de viure la pròpia identitat, del propi poble, la pròpia llengua. I això ho viurem d'una manera digna si ho transformem en solidaritat, una solidaritat que va i ve: som solidaris, rebem solidaritat.

Aquí a la prelatura de Sao Fèlix d'Araguaia, hem tingut una experiència interessant, hem rebut molta solidaritat, n'hem donat també, concretament a Centreamèrica, als pobles indígenes, al poble negre... una solidaritat que ha de ser política, també, perquè no es quedi en almoïna.

És clar que, de vegades, s'ha de regar amb almoïna el moment concret per resoldre un problema vital: si hi ha gent que es mor de gana, li hem de donar aliment; si hi ha gent que es mor de fred per aquests carrers, li hem de donar roba. Però l'objectiu és una solidaritat política, que vagi ajudant a transformar les estructures: de poder, d'economia de prepotència, d'imperialisme.

També és molt important que comencem la solidaritat de ben a prop. De vegades recordaríem molt el que passa a l'Àfrica, a l'Amèrica Llatina, a l'Àsia i oblidem el què passa a casa nostra, als nostres carrers, a les nostres escoles. Déu no fa mal a ningú: queda lluny; el proïsme que queda lluny no fa mal a ningú, però incomoda. Ara, haver de conregar el dia a dia a l'escola, al treball amb tants emigrants que vénen amb situacions violentes i que no es poden adaptar d'una hora cap a una altra, aquesta és la prova de la solidaritat autèntica.

Parlem del primer món, no es parla del segon, no. Parlem del tercer i parlem del quart, que el tenim sobretot nosaltres. Aquí, és el tercer món on n'hi ha un bon tros de quart també, sobretot als grans barris de les nostres ciutats. És curiós que aquí a l'Amèrica Llatina fa uns pocs anys que el 75% de la població vivia al camp, ara el 75 % viu a les grans ciutats, las "favelas", las "villas miseria", tot aquest món de Rio de Janeiro, Sao Paulo.

Hauríem de mirar de conregar aquest sentiment de solidaritat en els nens i nenes de les nostres famílies, dels nostres col·legis, de les nostres comunitats, i ajudar-los a créixer amb consciència d'humanitat i amb consciència de solidaritat.

De vegades, fent solidaritat, tot i que amb entusiasme i amb bona voluntat, arribem a sentir una certa decepció: què en traiem, tot continua igual, no hi ha res a fer, qui té el poder té el poder... Hem de conregar molt la utopia, que no vol dir un somni, somniar truites, vol dir somniar un altre món que és possible si de part nostra fem que sigui possible, que sigui real aquest altre món.

Potser preguntàrieu: i Déu? i la religió? i la fe? Hi ha molts caps, hi ha molts cors, hi ha moltes trajectòries. Però m'agradaria dir-vos una paraula: donem sentit, llarg, pregon a la nostra vida, mirem de viure les grans causes de la justícia, de la fraternitat, de la llibertat, de l'ecologia, de l'esperança. Déu no fa mal a ningú. El què passa és que de vegades hem adorat un Déu que era un ídol... el Senyor és Déu, el Déu que Jesús anuncia, i l'altre Senyor és el diner, el capital, el consumisme...

Respecte del consumisme hauríem de ser una mica més radicals, potser a casa nostra, ja que tot el què utilitzem, mengem o llencem que sobra, podria salvar milions de vides. Gandhi deia sempre que al món hi ha espai per mooolts móns, per moltes humanitats, sempre que algú no ho volgués ser tot.

Com deia el màrtir jesuïta basc Pare Ellacuría, haurem de conrear cada vegada més la civilització de la pobresa. Jo, per no espantar a ningú amb la paraula pobresa, dic la **civilització de la sobrietat**: tots iguals si fa o no fa, oportunitats per a tothom, no fer malbé res, sentir que som a casa, una sola casa de tota la gran família humana, i conrear l'esperança sempre.

He citat moltes vegades la dita d'un soldat a la famosa guerra incivil d'Espanya que deia: "¿Quién dijo miedo habiendo hospitales?," i podem dir: "¿Quién dijo miedo habiendo cementerios?", però hem de dir de bo de bo: qui parla de por si som nosaltres la humanitat?, qui parla de por si Déu és el Déu de la vida, de l'alliberament?, qui parla de por si tenim la vitalitat, l'esperança?

Una forta abraçada a tots vosaltres i continuarem molt units, fent via, amunt i crits, com deien els antics. Jo dic també en cristià: amunt i Crist.

Una forta abraçada

Pere Casaldàliga, bisbe emèrit de Saõ Fèlix d'Araguaia